

1 Johannes 2: 18-23

Als je Bijbelcommentaren bestudeert over de 1^e Johannesbrief dan kan het bijna niet anders of je leest wel ergens dat Johannes de apostel van de liefde wordt genoemd. En dat is terecht. In deze brief is liefde een hoofdthema te noemen.

Toch overvalt me regelmatig het gevoel dat ik de betekenis van het woordje liefde steeds vaker moet uitleggen. En dat doe ik dan ook meestal in de huwelijksdiensten waarin ik voorga, omdat dan ook een Bijbelgedeelte over liefde gekozen wordt door het bruidspaar. In onze huidige taalgebruik is liefde namelijk iets zoetsappigs geworden. Maar Bijbelse liefde is geen soft aardig gevoeltje voor alle mensen. Het heeft ook niets te maken met het dweepzieke idee dat alle mensen even lief zijn. En dat blijkt wel uit het gedeelte dat we net gelezen hebben. Johannes, de apostel van de liefde, gaat namelijk dwaalleraars ontmaskeren en hij vindt er niet bepaald doekjes om.

Hij begint opnieuw met het woordje: kinderen. Ik heb al uitgelegd dat hij met dat woordje de hele gemeente aanduidt. Niet een specifieke groep in de gemeente. Zoals hij wel doet als hij de vaders en de jongelingen aanspreekt (2:12,13).

“Kinderen, het is de laatste ure”. Als wij deze uitdrukking tegenkomen dan denken we automatisch aan de eindtijd. Het is vijf voor twaalf. Het is bijna tijd, dan zal de Here Jezus er zijn. Naar mijn idee krijgen we dan toch een verkeerd beeld van de betekenis van deze uitdrukking. Met de uitdrukking de laatste ure, of de laatste dagen, wordt de periode tussen Christus' hemelvaart en wederkomst aangeduid. Die uitdrukking zegt dus niets over de duur van die periode, ze bedoelt niet te zeggen dat het maar een korte periode zal zijn, maar ze zegt iets over het karakter van die periode. In deze periode zal een antichrist komen, iemand die de tegenspeler van onze Here Jezus Christus is, zijn tegenbeeld, als het ware zijn negatief-beeld.

Die grote tegenstander is er nu nog niet, zegt Johannes. Maar waar we wel mee te maken hebben, zijn figuren waarin de geest van die antichrist die nog moet komen, al openbaar wordt. De hele kerkgeschiedenis door hebben we te maken gehad met voorlopers van die antichrist. En daar moeten we ons niet over verbazen, want dat hoort bij de tijdsperiode waarin we nu leven. Dat hoort gewoon bij de periode van de laatste ure. Aan het feit dat ze er zijn, in grote getale nog wel, kun je juist aflezen dat we echt in de periode leven.

Maar wie zijn dan die figuren, die antichristen?

Misschien moeten we eerst wel vragen, wie zijn ze niet?

Want volgens Johannes komen ze niet uit de wereld die niets van God wil weten en die vijandig staat tegenover het Evangelie. Daar moet je ze niet zoeken. Ze bevinden zich namelijk veel dichterbij huis. Ze komen voort uit de gemeente! Antichristen zijn geen mensen die niet in Christus geïnteresseerd zijn, maar mensen die het beeld van Christus verdraaien en verwringen. Mensen die opkomen uit de gemeente van Christus dus.

Daar moest Johannes toen al voor waarschuwen! Wij hebben altijd de neiging om van de vroeg-christelijke gemeente een ideaalbeeld te vormen en te denken dat ze alleen maar uit enthousiaste, geestvervulde, levende christenen bestond en dat iedereen toen zuiver in de leer was. Maar dat is niet waar. Tussen de mensen in die eerste gemeente bevonden zich toen al antichristen. Ze maakten deel uit van de gemeente. Ze deden mee in het gemeenteleven. Om het even naar Oldebroek te verplaatsen, het zijn mensen die meedoen met het kringenwerk, of ze zitten op het koor, of maken deel uit van het combo. Misschien zitten ze zelfs in de kerkenraad. Confronterend, vind je niet? Ze horen bij de gemeente, maar niet echt. En uiteindelijk zullen ze ook weggaan. *Ze zijn van ons uitgegaan, maar zij waren uit ons niet.*

Aan zulke figuren wordt nu duidelijk dat niet alle mensen in de gemeente werkelijk tot de gemeente van Christus behoren. Dat gold ook al onder het volk Israël. Niet allen die van Israël afstammen zijn Israël (Rom.9:7). En wat voor Israël gold, geldt ook voor de christelijke gemeente. Het is niet allemaal goud wat er blinkt. Soms ontpoppen mensen in de gemeente zich tot antichristen. Ze hebben Christus nooit gekend.

Maar dat geldt niet voor jullie, schrijft Johannes aan zijn lezers. Waarom niet? Omdat jullie een zalving ontvangen hebben van de Heilige. Daarmee wijst Johannes op de Heilige Geest. En het is juist de Heilige Geest die ons de weg wijst naar de volle waarheid. Hij heeft ons overtuigd dat Jezus de Messias is, de Zoon van God, die mens geworden is, onze Verlosser van zonden en de grote Overwinnaar over de dood. Wie de Geest ontvangen heeft weet wie Jezus Christus en wie Zijn Vader is!

Wat is dan de leugen die door deze antichristen wordt verspreid? Dat zegt Johannes in vs. 22. Zij beweren dat Jezus van Nazareth niet de Christus, de Messias en de Zoon van God, is. Ze trekken Jezus de mens en Christus Gods Zoon uit elkaar. En wie dat doet is een leugenaar, een antichrist! En de gevolgen van die leugen zijn

verstrekking. Het betekent een loochening van zowel de Vader als de Zoon. Wie Jezus Christus niet aanvaardt zoals het Nieuwe Testament Hem tekent, raakt ook de Vader kwijt. Wie ontkent dat de mens Jezus tegelijkertijd Zoon van God is, heeft daardoor geen relatie met de Vader. Die relatie is alleen daar mogelijk, waar beleden wordt, dat Jezus van Nazareth Gods Zoon is.

Deze woorden van Johannes zijn ook vandaag uiterst actueel. Er zijn ook vandaag veel mensen die Jezus als mens hoogachten en Hem als een geweldig voorbeeld zien. Ze willen zich zelfs wel door Hem laten inspireren. Maar ze willen er niet aan dat Hij Gods Zoon is. Ze willen niet geloven dat in Jezus God de Zoon mens geworden is. Dat noemen ze een mythe die in je in de 21^e eeuw niet meer kunt en hoeft te geloven.

Maar ook in Johannes' tijd waren er al mensen die dat niet konden geloven. Ook toen werd dat als dwaasheid gezien.

En Johannes, de apostel van de liefde, verkondigt radicaal, dat zulke mensen antichristen zijn. Los van de Zoon is er geen liefdesband met de Vader mogelijk. Ook al heb je mond vol over het voorbeeld van Jezus.

Johannes is de apostel van de liefde, omdat Hij wijst op Jezus Christus, die God is en mens werd en als mens uit liefde zichzelf wegcijferde en zich uiteindelijk aan het kruis liet spijkeren. Geen zoetsappige liefde, maar zelfopoffering.

Wie deze Zoon van God belijdt mag er zeker van zijn dat hij of zij een kind van de Vader is geworden. Wie deze Zoon bewust afwijst noemt Johannes een antichrist. Een tegenstander van Christus omdat deze Jezus de Weg, de Waarheid en het Leven is (Joh.14:6).

AMEN